

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul central)
438/19
Judecător: T. Avasioaie

dosarul nr. 3a-

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău

DECIZIE

02 iulie 2019
Chișinău

mun.

Colegiul civil și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău

avînd în componența sa:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii
Pahopol
Grefier

Angela Bostan
Veronica Negru și Anatol

Adriana Seu

a judecat în ședință publică, cererea de apel declarată de ***** asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 18.12.2018, adoptată în cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova privind anularea actului de constatare nr.21/04 din 23.10.2018.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul A. Pahopol, ascultînd explicațiile părților prezente și verificînd materialele pricinii, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,-

CONSTATĂ:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La data de 13.11.2018, ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova privind anularea actului de constatare nr.21/04 din 23.10.2018.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 23.10.2018 Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova prin intermediul Inspectoratului de integritate (în continuare - Autoritatea) a întocmit actul de constatare nr.21/04, care i-a fost adus la cunoștință prin intermediul oficiului poștal la 31.10.2018 împreună cu scrisoarea de însoțire nr.04- 04/1278 din 26.10.2018.

Indică că prin actul menționat, s-a dispus constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către d. *****, Primar al s. Singureni, r. Rîșcani, exprimat prin nedeclararea și nesoluționarea, în termenul și modul stabilit

de art. 12 alin.(5) și (7) și art. 14 alin.(3)-(4) din Legea nr. 133/2016, conflictele de interese reale în care s-a aflat în calitate de Președinte al Comisiei de licitație cu strigare și reducere în cadrul ședințelor organizate la data de 03.07.2018 și 05.07.2018, având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată (fiul); constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către d. *****, Primar al s. Singureni, r. Rîșcani, exprimat prin admiterea conflictelor de interese consumate, în sensul art. 12 alin.(10) din Legea nr. 133/2016, ca urmare a participării în calitate de Președinte al Comisiei de licitație la luarea deciziilor și semnarea în privința persoanei apropiate (fiului) a proceselor-verbale nr.8 din 03.07.2018 și nr.9 din 05.07.2018, cu încălcarea dispozițiilor legale de declarare și soluționare a conflictelor de interese; comunicarea actului de constatare d. *****, în conformitate cu prevederile art.38 alin.(2) din Legea nr. 1-32/2016, precum și informarea acestuia despre susceptibilitatea suspendării din funcție în condițiile art.7 alin (2) lit. c) din Legea nr. 132/2016, informarea petiționarului despre rezultatele controlului; sesizarea Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, după rămânerea definitivă a actului de constatare, în vederea inițierii în privința d. ***** a procedurii de revocare a mandatului de Primar al s. Singureni, r. Rîșcani; aplicarea în privința d. *****, Primar al s. Singureni, r. Rîșcani a interdicției de exercitare a funcției publice sau a funcției de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, în condițiile prevăzute la art.23 alin.(6)-(8) din Legea nr. 133/2016; sesizarea instanței de judecată, după rămânerea definitivă a actului de constatare, în vederea constatării nulității absolute a proceselor-verbale nr.8 din 03.07.2018 și nr.9 din 05.07.2018, semnate de către d. ***** cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese, publicarea actului de constatare, după rămânerea definitivă, pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Consideră că actul indicat este neîntemeiat și anume că, inspectorul de integritate d. Ada Griciuc a examinat cazul dat unilateral și formal, nu a soluționat cauza obiectiv și echitabil și nu a luat toate măsurile pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectiv a circumstanțelor cauzei, nu a intrat în esența celor întâmplate și nu a elucidat circumstanțele care dovedesc nevinovăția sa în comiterea faptei imputate, fiindu-i încălcate drepturile la un control echitabil.

Susține că inspectorul de integritate d. Ada Griciuc a ignorat în întregime explicațiile și argumentele sale pe cazul dat, întocmind în final un act de constatare arbitrar.

Indică că, într-adevăr la data de 03.07.2018 la Primăria Singureni a avut loc licitația la care a participat feciorul lui Moloșag Nicolae, care la rândul său a obținut dreptul de a arenda de la primărie lotul de teren cu nr. cadastral 7148103147 cu suprafața total de 1,49 ha.

Menționează că doar acest fapt l-a interesat pe inspectorul de integritate d.

Ada Griciuc și absolut lipsit de importanță și interes au rămas circumstanțele, potrivit cărora: nu au existat de foarte mult timp doritori de a arenda terenul dat, nu a adus careva prejudicii statului, ba dimpotrivă a executat încasări la bugetul primăriei în interesele localității, nu a lezat drepturile altor persoane privind participarea la licitație, nu a avut și nu are interese personale privind rezultatele licitațiilor și nu a încheiat contract de arendă pe terenul indicat mai sus.

Remarcă faptul că el a fixat chiar la 03.07.2018 în Registrul conflictelor de interese al Primăriei situația apărută și singur a înștiințat în scris Autoritatea la data de 23.07.2018 cu privire la situația creată.

Indică că singura sa vină constă în faptul că a întârziat cu câteva zile să execute această procedură formală.

Invocă că inspectorul de integritate nu a constatat și nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente în ce constă concret interesul său personal și în ce mod acest interes influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Consideră, în acest sens, că constatările făcute poartă un caracter declarativ și nefondat.

Își întemeiază acțiunea în conformitate cu prevederile art.36 din Legea nr. 132/2016; art. 16, 25, 26 ale Legii Contenciosului Administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000 și solicită anularea actului de constatare nr.21/04 din 23.10.2018 al Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova, ca fiind nefondat.

Hotărârea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 18.12.2018, cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova privind anularea actului de constatare nr.21/04 din 23.10.2018, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Depunerea cererii de apel, verificarea termenului de declarare a apelului.

Invocînd ilegalitatea acestei hotărîri, la data de 03.01.2019, apelantul ***** , a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 18.12.2018, solicitînd casarea hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea a unei noi hotărîri, prin care acțiunea înaintată să fie admisă.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC RM, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărîrii instanței de fond a fost pronunțat public la 18.12.2018, iar cererea de apel a fost debarată la 03.01.2019, prin urmare Colegiul constată că, apelul a fost depus în interiorul termenului legal.

Aspecte procesuale relevante punerii pe rol a cererii de apel;

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.03.2019, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat părții apelante termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea cererii de apel motivate.

La data de 01.04.2019, apelantul *****, a depus cererea de apel motivată – astfel fiind înlăturate incidentele procesuale pentru care cererea de apel a fost lăsată fără curs, urmare a faptului apelul fiind pus pe rol.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În motivarea cererii de apel s-a indicat că, inspectorul de integritate d. Ada Griciuc a examinat cazul dat unilateral și formal, nu a soluționat cauza obiectiv și echitabil, nu a luat toate măsurile pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, nu a intrat în esența celor întâmplate și nu a elucidat circumstanțele care dovedesc nevinovăția sa în comiterea faptei imputate, fiindu-i încălcate drepturile la un control echitabil. Inspectorul de integritate d. Ada Griciuc a ignorat în întregime explicațiile și argumentele sale pe cazul dat, întocmind în final un act de constatare arbitrar. Astfel, întradevăr la data de 03.07.2018 la Primăria Singureni a avut loc licitația la care a participat feciorul său Moloșag Nicolae, care la rîndul său a obținut dreptul de a arenda de la primărie lotul de teren cu nr. cadastral 7148103147 cu suprafața totală de 1,49 ha. Doar acest fapt l-a interesat pe inspectorul de integritate d. Ada Griciuc și absolut lipsit de importanță și interes au rămas circumstanțele, potrivit cărora: nu au existat de foarte mult timp doritori de a arenda terenul dat, nu a adus careva prejudicii statului ba dimpotrivă am executat încasări la bugetul primăriei în interesele localității, nu a lezat drepturile altor persoane privind participarea la licitație, nu a avut și nu are interese personale privind rezultatele licitațiilor, nu a încheiat contract de arendă pe terenul indicat mai sus.

Remarcă faptul că, a fixat chiar la 03.07.2018 în Registrul conflictelor de interese al Primăriei situația apărută și singur a înștiințat în scris Autoritatea la data de 23.07.2018 cu privire la situația creată. Singura sa vină constă în faptul că a întârziat cu câteva zile să execute această procedură formală.

Mai mult decît atît consideră că instanța de fond a constatat eronat în cazul dat situația de conflict de interese. Art.2 din Legea nr. 133/2016 clar formulează noțiunea de conflict de interese și anume: conflict de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii. În cadrul instanței de fond nu s-a constatat și nu s-a demonstrat prin probe pertinente și concludente în ce constă concret interesul său personal și în ce mod acest interes influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Solicită admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea

unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Argumentele participantilor invocate în cadrul judecării apelului:

Reprezentantul intimatului Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova, Negru Vladislav, a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe fără modificări.

Apelantul *****, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute, nu a comunicat instanței motivele absenței și nu a solicitat amânarea ședinței judiciare, deși a fost citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei, din care considerente, în temeiul art. art. 100 alin. (3), 102 alin. (4/1) și 379 alin. (1) CPC, Colegiul a dispus examinarea pricinii în lipsa acestuia.

Audiind explicațiile părții prezente și verificând materialele dosarului, Colegiul consideră apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii instanței de fond din considerentele ce urmează.

Aprecierea instanței de apel a argumentelor părților și cadrului legal aplicabil speței:

Colegiul reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, în vigoare de la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedural.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Materialul probatoriu administrat de instanța de fond, denotă următoarea situație;

În fapt:

Actele pricinii denotă că, la 03.07.2018, primarul *****, fiind în calitate de președinte al Comisiei de licitație a semnat procesul-verbal nr.8 prin care a fost permisă petrecerea licitației cu singurul ofertant, cet. Moloșag Nicolae și procesul-verbal nr.9 din 05.07.2018, prin care cet. Moloșag Nicolae a fost desemnat câștigător al licitației cu atribuirea în arendă pe un termen de 10 ani a terenului agricol nr. cadastral 7148103147 cu suprafața de 1,49 ha (f.d.52-53).

La 27.07.2018, *****, Primarul s. Singureni, r-l. Rîșcani a declarat Autorității

Naționale de Integritate despre petrecerea licitației din 03.07.2018, având calitatea de președinte al comisiei, la care a participat fiul său Moloșag Nicolae și care a câștigat licitația menționată cu privire la darea în arendă a unui teren agricol cu suprafața de 1,49 ha, la un preț anual de 3664 lei, pe un termen de 10 ani, fiind semnate și perfectate procesele verbale, însă contract de arendă nefiind încheiat (f.d.63).

Din conținutul declarației rezultă că ***** a înregistrat personal la 03.07.2018, în registrul conflictelor de interese al Primăriei s. Singureni despre conflictul de interese, rezultat în urma petrecerii licitației menționate supra și a solicitat să se expună Autoritatea vizavi de situația dată.

S-a mai constatat că, Autoritatea Națională de Integritate a fost sesizată despre petrecerea licitației menționate și de către Cancelaria de Stat, Oficiul Teritorial Bălți prin scrisoarea nr. 1303/OT-572 din 27.07.2018 (f.d.50).

Ca rezultat, la 30.07.2018 Autoritatea Națională de Integritate în baza procesului-verbal de inițiere a controlului nr. 31/04, a dispus inițierea procedurii de control în privința lui ***** (f.d.54).

Astfel, în urma controlului efectuat, Autoritatea Națională de Integritate a emis actul de constatare nr. 21/04 din 23.10.2018, prin care s-a dispus: 1. constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către d. *****, Primar al s. Singureni, r-l. Rîșcani, exprimat prin nedeclararea și nesoluționarea, în termenul și modul stabilit de art. 12 alin.(5) și (7) și art. 14 alin.(3)-(4) din Legea nr. 133/2016, conflictele de interese reale în care s-a aflat în calitate de Președinte al Comisiei de licitație cu strigare și reducere în cadrul ședințelor organizate la data de 03 iulie 2018 și 05 iulie 2018, având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată (fiul); 2. constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către d. *****, Primar al s. Singureni, r. Rîșcani, exprimat prin admiterea conflictelor de interese consumate, în sensul art. 12 alin.(10) din Legea nr. 133/2016, ca urmare a participării în calitate de Președinte al Comisiei de licitație la luarea deciziilor și semnarea în privința persoanei apropiate (fiului) a proceselor-verbale nr.8 din 03.07.2018 și nr.9 din 05.07.2018, cu încălcarea dispozițiilor legale de declarare și soluționare a conflictelor de interese; 3. comunicarea actului de constatare d. *****, în conformitate cu prevederile art. 38 alin.(2) din Legea nr. 132/2016, precum și 4. informarea acestuia despre susceptibilitatea suspendării din funcție în condițiile art. 7 alin.(2) lit. c) din Legea nr. 132/2016, informarea petiționarului despre rezultatele controlului; 5. sesizarea Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, după mânerea definitivă actului de constatare, în vederea inițierii în privința d. ***** a procedurii de revocare a mandatului de Primar al s. Singureni, r. Rîșcani; 6. aplicarea în privința d. *****, Primar al s. Singureni, r. Rîșcani a interdicției de exercitare a funcției publice sau a funcției de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, în condițiile prevăzute la

art.23 alin.(6)-(8) din Legea nr. 133/2016; 7. sesizarea instanței de judecată, după rămânerea definitivă a actului de constatare, în vederea constatării nulității absolute a proceselor-verbale nr.8 din 03.07.2018 și nr.9 din 05.07.2018, semnate de către d. ***** cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese și 8. publicarea actului de constatare, după rămânerea definitivă, pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal (f.d. 56-62).

Așadar, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității actului de constatare nr.21/04 din 23.10.2018 al Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova.

În drept;

Conform art. 14 al Legii integrității nr. 82 din 25 iulie 2017, (1) În vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, agenții publici, împreună cu conducătorul entității publice și, după caz, cu Autoritatea Națională de Integritate, sînt obligați să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea lor profesională în termenele și modul prevăzute de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. (2) Agentul public are următoarele obligații în legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese, care se îndeplinesc în condițiile legislației speciale: a) să declare în scris, în termen de 3 zile, conducătorului entității publice despre conflictul de interese real apărut în cadrul activității sale profesionale, explicînd natura conflictului de interese și cum acesta influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor sale; b) să evite consumarea conflictului de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sînt amenințate de conflictul de interese, pînă la soluționarea acestuia.

În conformitate cu art. 2 al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, *conflict de interese* – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

Articolul 3 lit. a) al Legii citate, prevede că subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sunt persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Potrivit **art. 12 al Legii citate**, (1) Subiectul declarării se poate afla în conflicte de interese ce pot fi împărțite în următoarele categorii: a) conflict de interese potențial; b) conflict de interese real; c) conflict de interese consumat. (2) Conflictul de interese potențial reprezintă situația în care interesele personale ale subiectului declarării ar putea conduce la apariția unui conflict de interese real și care se declară în condițiile art. 4–7. Conducătorul ierarhic superior acordă consultanță privind evitarea survenirii unui conflict real ca efect al celui potențial.

(3) Conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. (4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat: a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese. (5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. (6) Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut conform anexei nr. 4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice. (7) Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5). (10) Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit **art. 14 al Legii citate**, (3) Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii. (4) Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la

emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Potrivit **art. 23 alin. (4) al Legii citate**, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză. (6) Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. (8) Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, care este publicat pe pagina web oficială a Autorității.

Potrivit art. 39 al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, (1) În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și îl trimite instanței judecătorești spre examinare conform procedurii stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova. (2) Din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămîne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a emis/adoptat actul administrativ sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese. (4) Din moment ce actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictelor de interese rămîne definitiv, Autoritatea, în termen de 3 luni, adresează instanței de judecată o cerere de chemare în judecată privind declararea nulității absolute a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin persoane terțe, sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, cu excepția cazurilor în care anularea actelor menționate ar aduce daune interesului public.

Art. 5 alin. (4) lit. a¹) al Legii privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000, prevede că, mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Iar, **art. 8 alin. (3) al Legii citate** a stabilit că, primarul, în cazul când se află într-o stare de incompatibilitate prevăzută de lege, este revocat din funcție fără efectuarea unui referendum local, în baza hotărârii judecătorești definitive. Procedura de revocare este inițiată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, din proprie inițiativă sau la cererea persoanelor interesate, inclusiv la sesizarea Autorității Naționale de Integritate.

În mod similar, **art. 28 alin. (2) lit. d¹) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006** stabilește că, mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de: stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Reieșind din prevederile normelor citate și din circumstanțele stabilite instanța de apel reține că, *****, exercita funcția de Primar al s. Singureni, r-l. Rîșcani din data de 29.06.2015 în baza mandatului validat prin hotărârea judecătorească nr.2-572/15, fiind la al patrulea mandat consecutiv urmare alegerilor locale generale din 2003, 2007, 2011 și 2015.

În aceste condiții, ***** deține calitatea de subiect al declarării, fiind persoană cu funcție de demnitate publică.

Prin urmare, se denotă că, Comisia de licitație a fost creată în baza deciziei Consiliului sătesc Singureni nr.05/11 din 25.09.2015, președinte al comisiei fiind desemnat dl *****.

La data de 29.03.2018, Consiliul sătesc Singureni a emis decizia nr.01/08 prin care permite atribuirea în arendă prin licitație publică a unor sectoare de teren, inclusiv și a terenului agricol cu suprafața de 1.49 ha, nr. cadastral 7148103147, pe un termen de 10 ani la preț inițial 3331 lei.

Potrivit pct.9 din procesul-verbal nr.01 din 29.03.2018 al ședinței ordinare a Consiliului sătesc Singureni, raportor la subiectul „Cu privire la atribuirea în arendă a unor sectoare de teren” a fost dl ***** , primarul s. Singureni.

La data de 03.07.2018, în adresa Comisiei de licitație din cadrul Primăriei s. Singureni a parvenit cererea cet. Moloșag Nicolae de participare la licitație pentru lotul de teren agricol cu suprafața de 1,49 ha, nr. cadastral 7148103147.

În aceeași zi, 03.07.2018, invocând argumentul că pînă la data de 03.07.2018, ora 10.00 nu au parvenit cereri de participare la licitarea terenului agricol cu suprafața de 1,49 ha, nr. cadastral 7148103147, Comisia de licitație a dispus prin procesul-verbal nr.8 petrecerea licitației cu unicul ofertant, cet. Moloșag Nicolae.

De astfel, *****, în calitate de Președinte al Comisiei de licitație a participat la luarea deciziei și a semnat procesul-verbal nr.8 din 03.07.2018.

Ulterior, la data de 05.07.2018, Comisia de licitație întocmește și semnează procesul-verbal nr.9 cu privire la rezultatele licitației, prin care desemnează pe cet. Moloșag Nicolae câștigător al licitației, fiindu-i atribuit în arendă pe un termen de 10 ani terenul agricol cu suprafața de 1,49 ha, număr cadastral 7148101045, cu prețul final de dare în arendă de 3664 lei.

Instanța de recurs reține că, *****, în calitate de Președinte al Comisiei de licitație a participat la luarea deciziei și a semnat procesul-verbal nr.9 din 05.07.2018.

Tot aici, urmează de menționat că, în baza informației din baza de date publice disponibile Autorității Naționale de Integritate, se confirmă faptul că, între ***** și Moloșag Nicolae, există relații de afinitate (tată-fiu).

Totodată, actele pricinii denotă că, cadrul procedurii de verificare prealabilă, Autoritatea Națională de Integritate a recepționat la data de 27.07.2018 sub nr. intrare 673 adresarea dlui ***** nr.126 din 23.07.2018 prin care comunică, ”La data de 03.07.2018 s-a petrecut licitația de atribuire în arendă a mai multor sectoare de teren, președinte al comisiei de licitație fiind numit primarul... La licitarea unui teren agricol cu suprafața de 1,49 ha, număr cadastral 7148101045, a participat și a câștigat feciorul meu – Moloșag Nicolae, cu prețul final de arendă anual în sumă de 3664 lei pe un termen de 10 ani. Sau perfectat și semnat procesele verbale. Contract de arendă nu sa semnat, urmând ca Autoritatea Națională de Integritate să se expună pe acest subiect. Despre conflictul de interese sa făcut înregistrare în registrul conflictelor de interese al primăriei satului Singureni de către mine personal la data de 03 iulie 2018”.

Prin răspunsul nr.04-04/670 din 30.07.2018, Autoritatea Națională de Integritate a comunicat lui ***** că lipsește temeiul legal de aplicare a opțiunilor de soluționare a conflictelor de interese în sensul art.14 alin.(8) din Legea nr. 133/2016, or, adresarea menționată nu întrunește cerințele art.12 alin.(5) și (7) din Legea nr. 133/2016, și anume, de respectare a termenului de declarare a conflictului de interese în 3 zile de la data constatării și a obligației de abținere de la întreprinderea oricăror acțiuni pe cauza dată.

Iar, prin invitația nr.04-04/1052 din 20.09.2018, dlui ***** i-a fost solicitat punctul de vedere.

La 11.10.2018, ***** în termenul stabilit de legiuitor de 15 zile, și a prezentat punctul de vedere privind conflictul de interese generat de relația sa cu persoana

apropiată (fiul), prin care a reiterat faptele deja descrise în adresarea nr.126 din 23.07.2018 și a menționat suplimentar următoarele: „... Referitor la posibila autoexcluderea mea din componența comisiei de licitație și numirea altui membru de către primar, la data de 03 iulie 2018, contravine legislației în vigoare, deoarece darea în arendă a bunurilor din domeniul privat al localității și formarea comisiilor ține de competența consiliului local (art.14 alin.1 lit.c, art.77 alin.3 și 5 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind Administrația publică locală și conform p.7 din regulamentul privind licitațiile c strigare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1056 din 12.11.1997).

Referitor la posibila convocare a unei ședințe a consiliului local, pentru a schimba un membru din comisia de licitație la data de 03 iulie 2018 nu a fost posibilă deoarece contravine art. 15 alin.3 și art. 101 alin.2 și 3 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, unde expres este stipulat termenii minimali de convocare a ședințelor (cel puțin 3 zile înainte de ședința extraordinară).

Referitor la o posibilă anulare a petrecerii licitației din 03.07.2018 s-ar fi prejudiciat bugetul local Singureni prin pierderea sumei de 74612 lei, o sumă considerabilă pentru o localitate nu prea mare ca s. Singureni, pentru anul 2018 din licitarea celorlalte 3 loturi, deoarece pentru a organiza și a petrece o nouă licitație este nevoie de cel puțin 1,5-2 luni, termen după care de pe aceste terenuri nu mai pot fi căpătate venituri și potențialii participanți ar achita plata de arendă pentru anul următor -2019. Mijloacele financiare acumulate din licitarea acestor bunuri vor fi alocate la finalizarea iluminării stradale din localitate în luna noiembrie 2018.

În conformitate cu art.29 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală alin.1 lit.a și lit.f primarul își execută atribuțiile de bază în vederea executării deciziilor consiliului local Singureni precum și răspunde personal de încasarea și cheltuirea mijloacelor bugetare.

În conformitate cu art.34 alin.3 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, în caz de absență temporară, primarul poate delega sub proprie răspundere exercitarea atribuțiilor sale viceprimarului sau, după caz, secretarului consiliului local. La momentul petrecerii licitației mă aflam la serviciu și îmi exercitam atribuțiile de bază, localitatea Singureni nu dispune de viceprimar, iar delegarea atribuțiilor de primar secretarului consiliului, se face de regulă pe perioade mici de absență a primarului (deplasare de serviciu, concediu pe o perioadă scurtă), fără semnarea contractelor și altor documente importante, cu toate că această delegare se face sub propria răspundere a primarului.

Activez în funcție de primar al satului Singureni din anul 2003, nu am avut cazuri similare pe perioada de activitate, permanent am activat în interesul localității pe care o administrez și a cetățenilor din localitate... "

În asemenea circumstanțe stabilite instanța de apel menționează că, fiind subiect al declarării, apelantul a avut obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Or, din materialele pricinii rezultă că, la data de 03.07.2018, prin participare în calitate de Președinte la ședința Comisiei de licitație în cadrul căreia s-a examinat cererea de participare și s-a dispus petrecerea licitației cu unicul ofertant cet. Moloșag Nicolae, persoană apropiată dlui *****. La data de 05.07.2018, prin participare în calitate de Președinte la ședința Comisiei de licitație în cadrul căreia s-au examinat rezultatele licitației și s-a desemnat câștigător al licitației cet. Moloșag Nicolae, persoană apropiată lui *****. Iar, în corespundere cu cerințele art. 12 alin.(7) din Legea nr. 133/2016, apelantul era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate, în modul stabilit la alin.(5) din acest articol, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat la data de 03.07.2018 și 05.07.2018, precum și despre interesul personal rezultat din relația de rudenie cu Moloșag Nicolae (fiul), participant la licitarea lotului de teren agricol cu suprafața de 1,49 ha, nr. cadastral 7148103147.

Pe cale de consecință se conchide că, contrar prevederilor art.12 alin.(5) și (7) și art.14 alin.(3)-(4) din Legea nr. 133/2016, *****, Primar al s. Singureni, r-l. Rîșcani nu a declarat și nu a soluționat, în termenul și modul stabilit, conflictele de interese în care s-a aflat la data de 03.07.2018 și 05.07.2018 și care au fost generate din relația cu persoana apropiată Moloșag Nicolae (fiul) în cazul participării acestuia la licitația pentru lotul de teren agricol cu suprafața de 1,49 ha, nr. cadastral 7148103147.

În circumstanțele expuse raportate la normele de drept citate, instanța de apel mai reține că s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către *****, Primar al s. Singureni, r-l. Rîșcani, exprimată prin: 1. Nedeclararea și nesoluționarea, în termenul și modul stabilit de art.12 alin.(5) și (7) și art.14 alin.(3)-(4) din Legea nr.133/2016, conflictele de interese reale în care s-a aflat în calitate de Președinte al Comisiei de licitație la data de 03.07.2018 și 05.07.2018 și care au fost generate de relația cu persoana apropiată cet. Moloșag Nicolae (fiul), ca urmare a participării acestuia în cadrul licitației cu strigare și reducere desfășurată de Primăria s. Singureni, r-l. Rîșcani. 2. Admiterea conflictelor de interese consumate, în sensul art.12 alin.(10) din Legea nr.133/2016, prin participare în calitate de Președinte al Comisiei de licitație la luarea deciziilor și semnarea proceselor-verbale nr.8 din 03.07.2018 și nr.9 din 05.07.2018, cu încălcarea dispozițiilor legale de declarare și soluționare a conflictelor de interese.

Nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că, a înregistrat în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese, declarația sa privind conflictul de interese real la 03.07.2018, or, a avut posibilitatea să declare despre acest fapt

Autorității Naționale de Integritate în termen de 3 zile, să-și ia abținere de la soluționarea cererii date și să nu emită actul administrativ până la soluționarea conflictului de interese, acesta a participat în calitate de președinte al licitației la luarea deciziei de desemnare în calitate de câștigător a lui Moloșag Nicolae și a semnat în acest sens procesul verbal nr. 9 la 05.07.2018, ceea ce atestă nerespectarea cu bună-știință a obligațiilor prevăzute de art. 12 al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, de către *****.

Urmează a fi respins și argumentul apelantului referitor la faptul că, până la data de 03.07.2018, ora 10.00 nu au parvenit cereri de participare la licitarea terenului agricol cu suprafața de 1,49 ha, nr. cadastral 7148103147, comisia de licitație a dispus prin procesul-verbal nr.8 petrecerea licitației cu unicul ofertant, cet. Moloșag Nicolae, deoarece semnarea procesului-verbal nr.8 privind petrecerea licitației din 03.07.2018 contravine art. 12 alin. (4), lit. b) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016 și atestă existența conflictului de interese real și consumat, or norma menționată infra, presupune respectarea cumulativă a obligațiilor.

De asemenea instanța de apel consideră necesar de a respinge și argumentul apelantului că, la 23.07.2018 a comunicat Autorității Naționale de Integritate asupra faptului de conflict de interese, or, aceasta a fost depusă în afara termenului de 3 zile, contrar 12 alin. (4), lit. a) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

În concluzie, instanța de apel reține că, efectele constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către ***** , Primar al s. Singureni, r-l. Rîșcani sunt expres prevăzute de legislație inclusiv și de prevederile art.39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 și nu constituie temei de anulare a actului de constatare nr.21/04 din 23 octombrie 2018.

Pentru toate aceste considerente și reieșind din contextul normelor de drept citate, Colegiul civil consideră justă concluzia primei instanțe privind respingerea acțiunii, or, actul administrativ contestat este legal în fond, fiind emis conform prevederilor legale.

Împrejurările descrise determină Colegiul să conchidă că soluția instanței de fond este întemeiată, din care considerente aceasta poate fi menținută.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a menține hotărârea din 18.12.2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a), 244 alin. (1), 245 alin. (1), 251 alin. (2) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Colegiul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Respinge cererea de apel declarată de ***** asupra hotărîrii Judecătoriei Chişinău (sediul central) din 18 decembrie 2018, emisă în cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către Autoritatea Naţională de Integritate a Republicii Moldova privind anularea actului de constatare nr. 21/04 din 23.10.2018.

Decizia este executorie, poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de 30 zile de la notificarea deciziei. Cererea de recurs se depune la Curtea de Apel Chişinău.

Preşedintele şedinţei
Bostan

Angela

Judecătoria
Negru

Veronica

Pahopol

Anatol